

2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında

Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

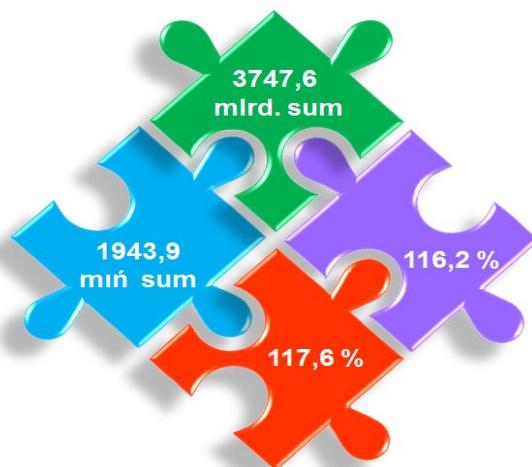
Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlığın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı quriw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıgariw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporacyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikacyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámlekет hám mámlekетlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommercialıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemiń ósim pátı

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemiń ósim pátı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı bul — kárhanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılıǵan taypa bolıp tabıladi. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılgan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 3747,6 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 792,1 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 117,6 % ti quradı.

Ósim páti
• 117,6 %

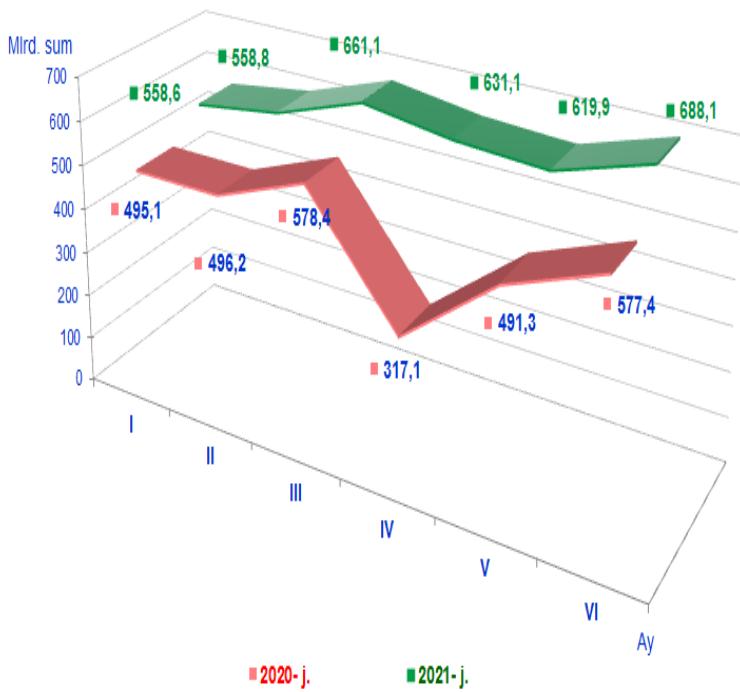
Kóleminiń ósiwi
• 792,1
mlrd. sum

Xızmetler kólemi
• 3747,6
mlrd. sum

Xızmetler - qariydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgerttiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Kórsetilgen bazar xızmetler kólemininiń salıstırılıwı, mlrd. sum

2021- jıldın yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldın iyun ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 129,5 mlrd. sumǵa asıp 688,1 mlrd. sumǵa jetti.

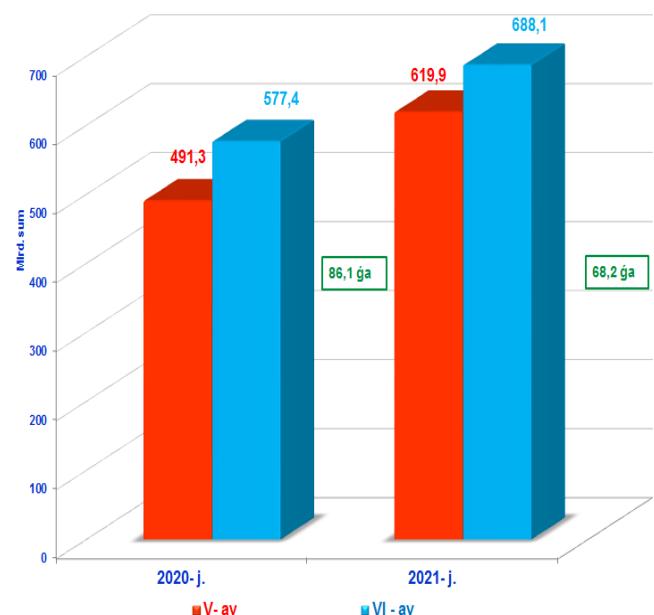
Salıstırıw ushın :

ótken jıldın sáykes dáwirinde olardıń kólemi 82,3 mlrd. sumǵa ósken hám 577,4 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jıl V - diskret (may) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jıl VI - diskret (iyun) ayınıń kólemi 68,2 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırıw ushın :

2020- jıldın V hám VI - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 86,1 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

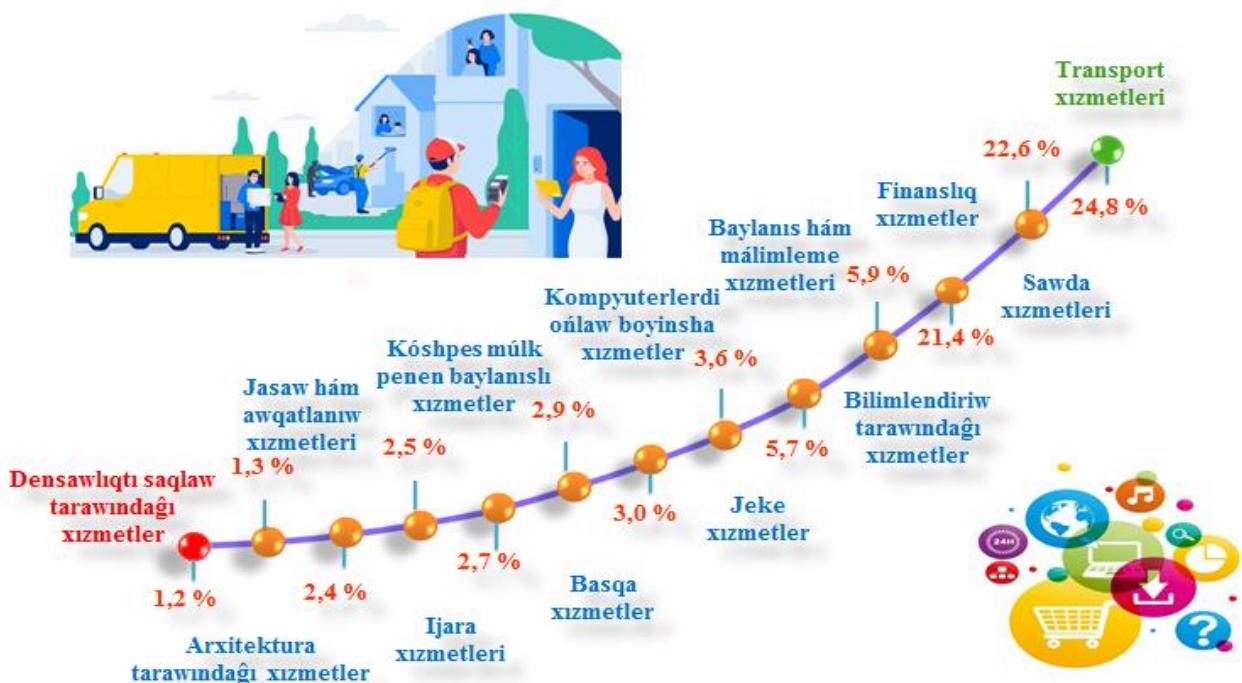
Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyjeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonominikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılgan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021-jıldızıń yanvar-iyun aylarında)**

Xızmetler – jámi	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı, % te
Sonnan:	3747,6	117,6
baylanıs hám málimeleme xızmetleri	214,6	116,3
finanslıq xızmetleri	800,8	127,0
transport xızmetleri	928,5	111,2
sonnan: avtotransport xızmetleri	526,0	117,3
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	91,1	96,9
sawda xızmetleri	847,1	109,0
kóshpes mülk penen baylanıslı xızmetler	100,4	123,5
bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler	223,1	138,8
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	44,8	130,3
ijara xızmetleri	94,3	151,8
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	111,0	125,0
jeke xızmetler	136,8	117,0
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	47,2	115,5
basqa xızmetler	107,9	129,0

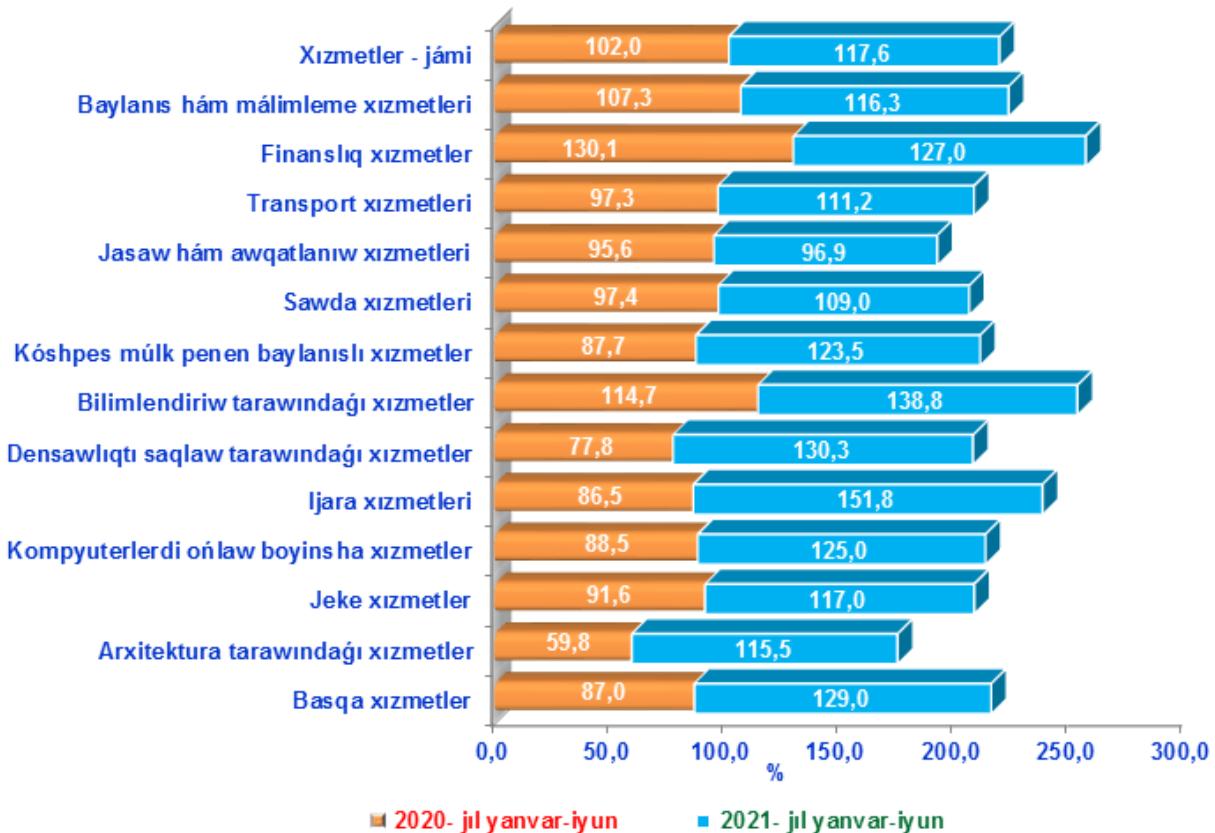
**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında)**

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında olardıń úlesi 24,8 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,6 %), finanslıq xızmetler (21,4 %), bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (5,9 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,3 %, jasaw hám awqatlanıw xızmetleri - 2,4 % ke tuwrı keldi.

Ekonominikalıq xızmet túrleri boyinsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwı, % te

Joqarı ósim pátleri ijara xızmetleri (51,8 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (38,8 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (30,3 %), basqa xızmetler (29,0 %), finanslıq xızmetler (27,0 %), kompyuterlerdi ońlaw boyinsha xızmetler (25,0 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátı (3,1 % ke) tómenlewi gúzetildi.

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanısti támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásır kórsetedi.

2021- jıldızın yanvar-iyun aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,6 % ti payda etip, bul 847,1 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámlekет ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

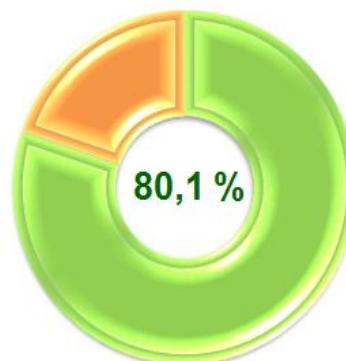
Sawda xızmetleri quramı, % te (2021- jıldızın yanvar-iyun aylarında)

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńsha xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyńsha xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı usaqlap satıw sawdası boyńsha xızmetleri

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 80,1 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 12,8 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,1 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler (2021- jıldırıw ushın yanvar-iyun aylarında)

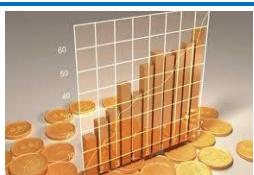
Finanslıq xızmetler kólemi 800,8 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2020- jıldırıw ushın yanvar-iyun aylarında finanslıq xızmetler kólemi 603,2 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardırıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 21,4 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldırıw ushın yanvar-iyun aylarında olardırıń úlesi 20,4 % ti quradı.

Ótken jıldırıw sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 197,6 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 27,0 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldırıw ushın yanvar-iyun aylarında olardırıń ósim páti 130,1 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alındı.

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021-jıldızın yanvar-iyun aylarında)**

87,5 %

10,2 %

2,3 %

Qamsızlandırıw hám napaqa támiynatı boyinsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetler

Qamsızlandırıw boyinsha xızmetleri

Qosımsha finanslıq xızmetler

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyinsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 87,5 % ti qurayıd.

Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 10,2 % aralığında gúzetiildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,3 % ti qurayıd.

Rawajlanǵan mámlekетler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTníń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásır etedi, sizge úlken kólemdedi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa mümkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken mümkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalaniw keń qamtilǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskenelestimilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2021- jıldını yanvar-iyun aylarında)

2021- jıldını yanvar-iyun aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 214,6 mlrd. sum dáreje-sinde belgilendi.

Ótken jıldını sáykes dawirine salıstırǵanda bul türdegi xızmetlerdiń ósim páti 116,3 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,7 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldını yanvar-iyun aylarında)

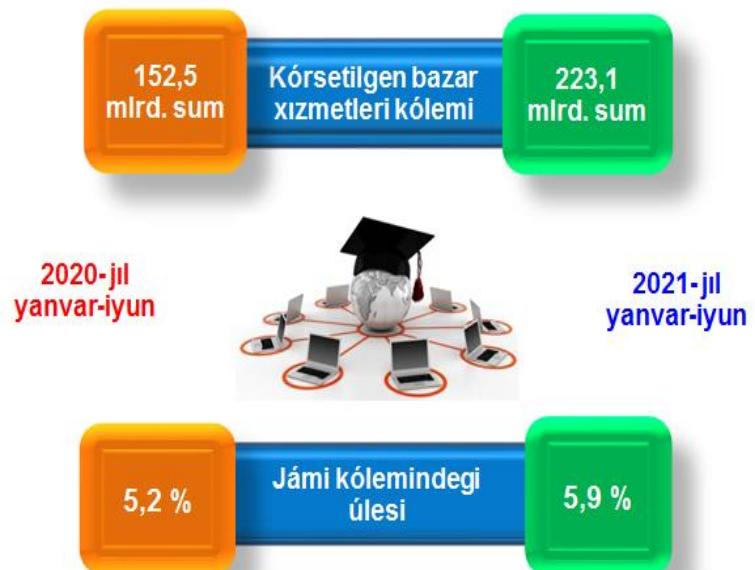
Baylanısh hám málimeleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanısh xızmetleri, Internet tarmağı, joldaslı baylanısh xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,6 % ti quradı.

Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,9 %, basqa baylanısh xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 3,3 %, sonıń menen birge, málimeleme tarawındaǵı xızmetler - 0,7 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálım menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıldadı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (2021-jıldın yanvar-iyun aylarında)

2021-jıldın yanvar-iyun aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 223,1 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 5,9 % ti quradı. Ótken jıldın sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 138,8 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa müddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (míymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (2021-jıldını yanvar-iyun aylarında)

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı 96,9 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 91,1 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,4 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

**Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2021-jıldını yanvar-iyun aylarında)**

Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 92,9 % menen ústinlik etedi.

2021- jıldını yanvar-iyun aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 7,1 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul -

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

**Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2021-jıldını yanvar-iyun aylarında)**

2021- jıldını yanvar-iyun aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 44,8 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 130,3 % ti quradı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwi

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

**Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıgariw
(2021-jildiń yanvar-iyun aylarında)**

Qaraqalpaqstan Respublikası	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetil- gen bazar xız- metleri kólemi, mín sum
Nókis q.	3 747,6	117,6	1 943,9
rayonlar:	1 657,2	116,2	5 098,9
Ámiwdárya	202,7	122,1	1 003,6
Beruniy	223,4	117,4	1 145,5
Bozataw	17,0	136,1	782,2
Qaraózek	63,6	120,7	1 192,7
Kegeyli	63,2	125,2	863,1
Qońırat	449,8	115,2	3 412,8
Qanlıkól	52,6	117,1	1 015,8
Moynaq	38,3	122,1	1 179,5
Nókis r.	55,7	118,4	1 087,9
Taqiyatas	79,6	108,1	1 063,7
Taxtakópir	46,1	123,2	1 141,8
Tórtkúl	293,3	120,0	1 343,5
Xojeli	164,0	119,2	1 318,0
Shımbay	115,2	125,0	1 015,8
Shomanay	48,6	122,2	859,3
Ellikqala	177,3	119,6	1 092,0

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (1657,2 mlrd. sum), Qońırat rayonı (449,8 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (293,3 mlrd. sum) gúzetildi.

Soni aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalaniwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlığın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natijeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2021- jıldınıń yanvar-iyun aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 1943,9 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 116,2 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 1943,9 mıń sum

Ósim pátı, 2020- jıl yanvar-iyun aylarına salıstırǵanda, % te - 116,2 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jıl yanvar-iyun aylarına salıstırǵanda, - 391,9 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábleti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalangan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatlari hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámlekет siyasati, ilimiý-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15